

96. møde

Fredag den 21. maj 1999 kl. 12.10

Dagsorden

1) Eventuelt: Tredje behandling af lovforslag nr. L 248:

Forslag til lov om forlængelse og fornyelse af overenskomster og aftaler for sygeplejersker, radiografer, hjemmesygeplejersker m.fl. Af arbejdsministeren (Ove Hygum). (Fremsat 20/5 99. Første behandling 20/5 99. Betænkning 20/5 99. Anden behandling 21/5 99).

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 143:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning til overenskomst mellem Kongeriget Danmarks regering sammen med Færøernes landsstyre på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands regering på den anden side om den maritime afgrænsning i området mellem Færøerne og Det Forenede Kongerige, undertegnet i Tórshavn den 18. maj 1999.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 19/5 99).

3) Forespørgsel nr. F 53:

Forespørgsel til justitsministeren og forsvarsministeren [om retsforfølgning af landsforrædere, der forsynede det tidligere DDR's efterretningstjeneste med informationer].

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 22/4 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 28/4 99).

Samtykke til behandling

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Den sag, der er opført under punkt 1 på dagsordenen, kan kun med Tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør ind-

sigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Den første sag på dagsordenen var herefter:
1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 248: Forslag til lov om forlængelse og fornyelse af overenskomster og aftaler for sygeplejersker, radiografer, hjemmesygeplejersker m.fl.

Af arbejdsministeren (Ove Hygum).

(Fremsat 20/5 99. Første behandling 20/5 99. Betænkning 20/5 99. Anden behandling 21/5 99).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Forslaget vedtoges med 85 stemmer (S, V, KF, DF, CD, RV, FP, KRF) mod 12 (SF, EL).

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 143:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks tilslutning til overenskomst mellem Kongeriget Danmarks regering sammen med Færøernes landsstyre på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands regering på den anden side om den maritime afgrænsning i området mellem Færøerne og Det Forenede Kongerige, undertegnet i Tórshavn den 18. maj 1999.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 19/5 99).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Helen Beim (S):

Der har været forhandlet i mange år for at få løst problemet med Færøernes afgrænsning, både for så vidt angår fiskerizonen og den kontinentale sokkel.

Det lykkedes at komme overens parterne imellem. Her den 18. maj blev aftalen underskrevet i Tórshavn. Man har været hurtig i Udenrigsministeriet: Den 19. maj fremlægger man forslaget her fra Folketinget, og vi har det til første behandling i dag.

Vi vil fra Socialdemokratiets side medvirke til, at sagen får en hurtig behandling i Udenrigsudvalget, således at denne sag kommer i orden, inden Folketinget slutter før sommerferien.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Bendt Bendtsen, da Venstre tilsyneladende ikke har nogen ordfører lige nu.

Bendt Bendtsen (KF):

Da vores ordfører, hr. Per Stig Møller, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Der har i årevis været strid mellem Danmark og Færøerne på den ene side og Storbritannien på den anden side om grænsedragningen i havet mellem Færøerne og Storbritannien. Storbritannien har længe på grund af nogle småklipper ønsket en grænselinje, som efter vores opfattelse lå alt for tæt på den færøske kyst. Det har betydet strid om fiskeriet og om, hvem der havde ret til en eventuel olieindvinding. Denne strid har også medført, at man ikke har kunnet komme i gang med at søge efter olie i området.

Nu er denne strid langt om længe løst med den aftale, som her er forelagt Folketinget. Vi bemærker os, at det færøske Lagting har tiltrådt den. For os er denne tilslutning afgørende, og vi finder ligesom Lagtinget, at aftalen i det store hele er fornuftig.

De omdiskuterede klipper tæller ikke med, og derfor er der tale om en reel midterlinje, som følger sokkelgrænsen, bortset fra et enkelt område, hvor både Færøerne og Storbritannien hver for sig beholder deres rettigheder, men hvor der er truffet en rimelig aftale om forebyggelse eller bilæggelse af tvister.

Det Konservative Folkeparti kan således tilslutte sig aftalen.

Aage Frandsen (SF):

Da SF's ordfører, hr. Steen Gade, ikke kan være til stede, skal jeg på SF's vegne oplyse, at vi også kan tilslutte os forslaget. Vi har også bemærket, at det færøske Lagting har sagt god for det, og at det så indebærer, at den strid, der har været igennem flere år, nu afsluttes og – også efter Færøernes egen opfattelse – på en tilfredsstillende måde.

Derfor støtter vi forslaget.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jørgen Estrup som ordfører.

Jørgen Estrup (RV):

Det er jo glædeligt, at man nu efter unægtelig mange år nærmer sig afslutningen af i hvert fald en del af striden mellem Færøerne og Skotland og Storbritannien omkring grænsedragningen. Der er stadig væk problemer tilbage, men det, der ligger nu som en aftale, løser en stor del af problemerne inklusive fiskeriproblemerne, og derfor kan jeg også på Det Radikale Venstres vegne give min tilslutning til både aftalen og også til en hurtig behandling, sådan som det er ønsket fra Færøerne.

Christian Jensen (FP):

Fremskridtspartiet synes, det er godt, at dette beslutningsforslag fremsættes. Det er godt, fordi dette mangeårige problem nu i enighed og ved kompromiser tilsyneladende er løst til alles tilfredshed, og når de direkte implicerede parter har accepteret resultatet af forhandlingerne og er tilfredse, ja, så kan vi da i sagens natur også være det.

Uden i øvrigt at gå til mindste detalje i forslaget, så finder man i et og samme forslag løsningen på to problemer, nemlig den egentlige sokkeldragning og fiskerigrænserne, samt at man har kunnet enes om et særligt fælles område, hvor de berørte og berettigede fiskere kan bevare deres traditionelle fiskerettigheder, og det synes vi er fint. For især fiskerettighederne er jo absolut af vital betydning for de implicerede landes fiskeres hverdag, hvorimod sokkeldragningen som helhed, f.eks. i forbindelse med olieeftersøgning, ligger på et andet plan.

Så derfor kan Fremskridtspartiet varmt støtte forslaget.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Da Kristeligt Folkepartis ordfører på området, hr. Jann Sjursen, ikke kan være til stede, skal jeg blot sige, at vi også er meget glade for, at der er opnået enighed her med Storbritannien, Skotland på den ene side og til Færøernes tilfredshed. Med henvisning sådan til den seneste debat, vi havde her lige for et øjeblik siden, så har vi jo ikke haft et strejkevåben at true med i den sag her, og vores våben i øvrigt er jo ikke så meget værd at true med over for Storbritannien, tror jeg i hvert fald ikke, så det er flot, at det har kunnet lade sig gøre på fredelig vis. Det er vi kun glade for. Vi støtter derfor beslutningsforslaget.

Jens Hald Madsen (V):

I Venstre er vi glade for, at der er kommet en endelig afgørelse på, hvordan det her stridsmål skal klares, men jeg kan jo på beslutningsforslaget se, at det ikke er helt løst endnu, sådan som jeg forstår det, og jeg ved også, at der har været en del diskussion på Færøerne, om det er det optimale resultat.

Jeg synes nu, at det vigtigste er, at parterne er blevet enige om den her aftale, og hvis det skulle betyde, at det danner grundlag for en ny indtægtskilde for Færøerne, så synes vi, at det er yderst prisværdigt. Så på den baggrund skal jeg sige, at Venstre kan støtte forslaget.

Jóannes Eidesgaard (FÆR):

Det var en stor, historisk dag for Færøerne i mandags, da Lagtinget enstemmigt vedtog at tilslutte sig aftalen om den maritime afgrænsning mellem Storbritannien og Færøerne. Og det var en lige så stor historisk dag i tirsdags, da aftalen blev underskrevet på Tinganes i Tórshavn af den færøske lagmand og den danske udenrigsminister på den ene side og den britiske viceudenrigsminister på den anden side.

Historisk, fordi det var enden på en meget lang og til tider meget besværlig proces, en proces, hvor der er brugt mange kræfter og tålmodighed på at finde en god løsning, en meget besværlig løsning, da parterne i startfasen af disse forhandlinger var så utrolig langt fra hinanden. Men også historisk, fordi det var resultatet af en forhandling, som gennem de sidste 5 år har været under færøsk ledelse og initiativ. Historisk, fordi den er et bevis på, hvor meget vi har mulighed for at udvikle og udbygge og stimulere vores politiske samarbejde inden for rigsfællesskabet.

Men særdeles historisk er dagen, fordi denne er den sidste i en fase, men også den første i en ny og spændende, men endnu ukendt fase. Det kan blive den første dag i en udvikling, hvor det færøske samfund får et hårdt tiltrængt erhvervsalternativ, nemlig en mulig fremtid i olieindustrien. Selv om aktiviteten hidtil har begrænset sig til seismiske undersøgelser, så er der nogle positive indikationer, og den britiske olieindustri har nu lavet sit største fund lige syd for den nu forhandlede grænse. Så der ligger perspektiver i færøsk fremtid, og med den her aftale har vi taget et stort skridt i den rigtige retning.

Foreliggende overenskomst omfatter ikke Færø-Rockall plateauet og der er noget, der tyder på, at det kan blive noget af en udfordring at finde en løsning for dette plateau, da foruden Færøerne, Storbritannien og Irland også Island gør krav på dette område.

Siden 1990 har forhandlingerne stort set været sammenhængende. Dog skete der en ændring i 1994, hvor den danske forhandlingsleder trak sig tilbage, og Færøerne overtog ledelsen. Det skal i denne forbindelse nævnes, at Danmark i retssagen om grænsen mellem Grønland og Jan Mayen brugte den modsatte argumentation af, hvad vi brugte i vores forhandlinger med Storbritannien. I Jan Mayensagen understregede Danmark betydningen af en grønlandsk kystlængde i forhold til Jan Mayen, og det var ikke et synspunkt, der gavnede vores interesse.

I 1992 hændte så det meget interessante og fornuftige, at Færøerne fik overdraget sagsområdet »råstoffer i undergrunden«, og dette gav måske forhandlingerne en ekstra motivation. Et meget vigtigt fremskridt i forhandlingerne, eller rettere det væsentligste frembrud var, da det lykkedes at få briterne til at acceptere en version af midterlinjen som den endelige grænse-dragning, men det tog sin tid. I 1991 fik vi et udspil fra Storbritannien, som var så vidtgående, at sokkelgrænsen kun lå ca. 50 sømil syd for Færøerne.

Men der er altså sket en ændring af den britiske opfattelse af, hvad der er en fornuftig grænse for både fiskeri og for kontinentalsoklen. Historikerne vil måske endda finde ud af, hvad det var, der gjorde, at forhandlingerne efterhånden blev så konstruktive, som de blev. Var det et pres fra britiske olieinteresser, eller var det ændringer, der kom med den nye labour-regering? I hvert fald ser det ud til, at

begge parter har villet undgå, at sagen endte ved den internationale domstol i Haag.

Jeg vil derfor varmt anbefale dette høje Ting, at man godkender denne her aftale, således som Lagtinget enstemmigt gjorde det i mandags.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pia Kjærsgaard som ordfører.

Pia Kjærsgaard (DF):

Ja, jeg var lige ved at komme for sent og kommer lidt sent i ordførerrækken, men på en eller anden måde er det jo på sin plads at komme efter taleren fra Færøerne, fordi så fik vi sådan en nærmere historisk udredning af, hvad det er, der er foregået, og det kan jeg jo så blot forholde mig til.

Det her drejer sig jo om en overenskomst imellem Danmark-Færøerne og Storbritannien om en søgrænse mellem Færøerne og Skotland, hvor overenskomsten er underskrevet, og hvor Folketinget nu skal tilslutte sig, og det gør vi i Dansk Folkeparti.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil gerne takke for den positive modtagelse af beslutningsforslaget. Som jeg kan skønne det, vil der her i Folketinget være enstemmig tilslutning til forslaget. Det ligger i forlængelse af, at Færøernes Lagting den 17. maj enstemmigt godkendte aftalen, og sammen med lagmanden Anfinn Kallsberg undertegnede jeg som planlagt overenskomsten i Tórshavn den 18. maj. For Storbritannien undertegnede den britiske viceudenrigsminister Anthony Lloyd.

Vi er meget tilfredse med i regeringen, at det efter mange års forhandlinger nu er lykkedes at finde frem til en løsning på afgrænsnings-spørgsmålet. Det er ønskeligt, at afgrænsningen kan træde i kraft inden efteråret af hensyn til Landsstyrets planer om en udbudsrunde til olieeftersforskning allerede i indeværende år. Det er derfor vigtigt og har været vigtigt for regeringen at få dette forslag færdigbehandlet inden sommerferien, og det håber jeg kan ske.

Vi besvarer selvfølgelig meget gerne, hvad der måtte være af spørgsmål under udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udenrigsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

3) Forespørgsel nr. F 53:

Forespørgsel til justitsministeren og forsvarsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om de initiativer, den har iværksat eller agter at iværksætte for at retsforfølge de landsforrædere, der indtil Murens fald mod kontant betaling eller andre ydelser lod sig hyre til at forsyne det tidligere DDR's efterretningstjeneste, Stasi, med informationer?«

Af Peter Skaarup (DF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Svend Aage Fauerholdt (DF), Christian H. Hansen (DF), Pia Kjærsgaard (DF) og Poul Nødgaard (DF).

(Forespørgslen anmeldt 22/4 99. Fremme af forespørgslen vedtaget 28/4 99).

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg skal allerede nu meddele, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til tirsdag den 25. maj 1999.

Begrundelse

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkeparti har vi fulgt debatten igennem lang tid i en række aviser, i medierne og også her i Folketingssalen omkring de problemer, som vi har set har ligget i, at der i tiden op til Murens fald har været personer i Danmark, der har spioneret for andre lande.

Vi har været af den opfattelse, at regeringen i hvert fald ikke hidtil har levet op til de ønsker, der bredt her i Folketinget har været udtrykt, nemlig at man skulle prøve at finde ud af, hvad der var sket, hvem der havde gjort det, og under hvilke omstændigheder.

Efter at Stasiarkiverne er åbnet, ikke bare for journalister, men også for den danske regering, er det jo ikke det store problem for Danmark at